

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE
DIREKTORAT ZA ZAKONODAJO S PODROČJA PRAVOSODJA

Župančičeva 3, 1000 Ljubljana

T: (01) 369 5342

F: (01)369 5783

E: gp.mp@gov.si

www.mp.gov.si

Urad Vlade RS za komuniciranje

gp.ukom@gov.si

Številka: 091-33/2015/2

Datum: 18. 7. 2015

Zadeva: Predlagam.vladi.si predlog 6826-197: Razbitje šipe avtomobila v primeru ogroženosti življenja živali oziroma otroka – odgovor Ministrstva za pravosodje

Ministrstvo za pravosodje je v reševanje prejelo predlog 6826-197: Razbitje šipe avtomobila v primeru ogroženosti življenja otroka ali živali.

V zvezi z navedenim predlogom ugotavljamo, da se le-ta nanaša na področje, ki ga veljavna kazenska zakonodaja ureja z institutom skrajne sile (32. člen Kazenskega zakonika¹; v nadaljevanju: KZ-1), prav tako pa je navedeno področje urejeno tudi v civilnem materialnem pravu, in sicer z institutom stiske (drugi odstavek 138. člena Obligacijskega zakonika²; v nadaljevanju: OZ).

KZ-1 v prvem odstavku 32. člena določa, da dejanje, ki je storjeno, da bi storilec od sebe ali koga drugega odvrnil istočasno nevarnost, ki je ni bilo mogoče odvrniti drugače, **ni protipravno**, če je povzročeno zlo manjše od zla, ki je grozilo (opravičljiva skrajna sila). Nadalje je v drugem odstavku istega člena KZ-1 določeno, da **ni kriv** storilec, ki stori protipravno dejanje, da bi od sebe ali koga drugega odvrnil istočasno nezakrivljeno nevarnost za življenje, telesno celovitost ali osebno svobodo, ki je ni bilo mogoče odvrniti drugače, če povzročeno zlo ni bilo nesorazmerno večje od zla, ki je grozilo, in če se storilec ni bil dolžan izpostaviti nevarnosti (opravičljiva skrajna sila). V primeru opravičljive skrajne sile je torej izključena protipravnost dejanja, medtem ko opravičljiva skrajna sila izključuje krivdo storilca. Protipravnost in krivda (kot sestavina kazenske odgovornosti) spadata med temeljne elemente kaznivega dejanja, zato v primeru, ko je zaradi skrajne sile izključena bodisi protipravnost bodisi krivda, štejemo, da kaznivo dejanje ni bilo storjeno. Posledično zoper storilca, ki je dejanje storil v skrajni sili, ni mogoč kazenski pregon.

V civilnem pravu institut stiske ureja OZ v drugem odstavku 138. člena, kjer določa, da lahko oškodovanec v primeru, ko nekdo povzroči škodo v stiski, zahteva odškodnino od tistega, ki je odgovoren za nastanek škodne nevarnosti, ali od tistih, od katerih je bila škoda odvrnjena, vendar od slednjih ne več, kot znaša korist, ki so jo imeli od tega. V primeru razbitja šipe

¹ Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo in 54/15.

² Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo.

avtomobila zaradi ogroženosti življenja otroka ali živali lastnik avtomobila kot oškodovanec ne bi mogel zahtevati odškodnine od osebe, ki je razbila šipo, saj le-ta ni povzročila škodne nevarnosti (le-to je povzročila oseba, ki je pustila otroka ali žival samo v avtu). Prav tako je razumljivo, da odškodnine ne bi mogel zahtevati od otroka ali živali, od katerih je bila nevarnost odvrnjena.

Glede na navedeno ocenjujemo, da je področje razbitja šipe avtomobila v primeru ogroženosti življenja otroka ali živali, na katerega se nanaša konkretni predlog, v zadostni meri in ustrezno upoštevano v veljavni zakonodaji, zato predlog ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Dodajamo še to, da se v celoti strinjamo tudi z odgovorom, ki ga je glede obravnavanega predloga z vidika izkušenj, ki jih ima policija pri izvajanju svojih aktivnosti v takšnih primerih, podalo Ministrstvo za notranje zadeve.

S spoštovanjem,

Pripravila:
Darja Šumah
svetovalka

dr. Ciril KERŠMANC
v. d. generalnega direktorja

Vročiti:

- *naslovniku, po e-pošti*
- *v vednost Ministrstvu za notranje zadeve, gp.mnz@gov.si*